

Nr 353

Av herr Ringaby m. fl., om inrättande av ett hälsocentrum.

(Lika lydande med motion nr 312 i Första kammaren)

De alltmer ökade sjukvårdskostnaderna har fått de ansvariga huvudmännen att inse att den stigande kostnadskurvan måste brytas bl. a. genom att kraftigare satsa på den förbyggande sjukvården. Försök till förbyggande hälsokontroller har gjorts inom olika delar av landet, men något samordnande initiativ i större omfattning har ännu icke företagits. Motionärerna föreslår att ett hälsocentrum uppföres för att i statlig regi ordna en tidigare diagnostik av tumörsjukdomar såsom ett led i en mera långsiktig försöksverksamhet, som senare kan tjäna som förebild och utbildningscentral för liknande verksamhet i respektive landstings regi. Det hälsocentrum som i fortsättningen här föreslås syftar alltså till att med moderna tekniska hjälpmedel komma till en tidig diagnostik av en grupp sjukdomar, där behandlingen nu mest är palliativ men genom tidig diagnostik kan bli kurativ.

På samma sätt som de allvarligaste sjukdomstillstånden vid underlivscancer delvis har kunnat bemästras genom cytologiska undersökningar av enkla underlivsprov, så kallade smearundersökningar, finns nu också möjligheter till ett likartat resultat vad beträffar brösttumörer, genom användande av moderna metoder med termografi, mammografi samt genom att med cytologisk undersökning komplettera den tidigare metoden med enbart palpation, det enda som stått till buds vid samtliga tidigare hälsoundersökningar i detta land. Redan på 1920-talet utfördes de första försöken med röntgenundersökningar av bröstet och till mitten av 1950-talet värmemätningar med långsamma värmekameror. Den bristfälliga apparaturen och de tidskrävande undersökningarna hindrade utförande i större skala och begränsade den diagnostiska säkerheten.

Avsevärda förbättringar, framför allt under senaste decenniet, har gjort att hälsoundersökningar i detta syfte igångsatts inom ett flertal länder såväl på kontinenten som i Amerika, och de resultat som nu framläggs visar frapperande väl överensstämmande statistik på stora befolkningsmaterial, varför man nu kan säga att verksamheten lämnat försöksstadiet och att tiden nu kan vara mogen för att börja en verksamhet i större skala.

Erfarenheten visar också att ingen av ovan nämnda metoder utesluter de andra, utan samtliga kompletterar på ett utomordentligt sätt varandra.

Även inom vårt land har vissa försök gjorts med termopati.

Det här framlagda förslaget till ett hälsocentrum har utarbetats för att på smidigaste sätt få undersökningsförloppet att ske så friktionsfritt och på ett för patienten så tilltalande sätt som möjligt, samtidigt som de interna kommunikationerna på lämpligaste sätt lillgodosetts. Detta har lett fram till den föreslagna husformen. Denna runda hustyp är självfallet inte den enda tänkbara lösningen på detta problem, men den har förts fram som ett diskussionsunderlag.

En statistisk bearbetning av insjukningsfrekvensen inom olika befolkningsgrupper ger vid handen att vår strävan måste vara att påverka människorna att i tid underkasta sig en undersökning, som kan påvisa ett sjukdomstillstånd innan det givit subjektiva symtom. För undersökningar av detta slag måste vederbörande genomgå en serie undersökningsstationer, som här knutits samman till en cirkel. Härigenom har grundtanken till detta runda hus fötts där avstånden avsevärt förkortas till båtnad för såväl hjälpsökande som personal. Placeringen på stolpfundament förenklar grundarbetet och ger även skyddade parkeringsmöjligheter. Huset är tänkt att byggas av prefabricerade byggelement, som möjliggör en flexibel exteriör och interiör.

Den höga besöksfrekvensen fordrar att hälsocentralen ligger i ett befolkningsrikt område med goda kommunikationer.

För att vi skulle få en uppfattning om kostnaderna för ett hus av denna typ har approximativa kostnadsuppgifter infordrats från en rad ledande firmor.

Följande sammanställning ger något begrepp om vad det rör sig om.

2 st. termografianläggningar	ca kr.	224 000
Ventilationsanläggning	» »	175 000
Transportanläggning m. m.	» »	210 000
Dataanläggning/månadshyra	» »	24 000
Skärmbilds- och mörkrumsutrustning	» »	151 000
Mammografiutrustning	» »	107 000
Medicinuutrustning	» »	67 000
Kompl. fast inredning (möbler textilier, mattor m. m.)	» »	200 000
Stark- och svagströmsinstallation	» »	300 000
Husstommen	» »	2 350 000
Värme- och sanitetsanläggning	» »	240 000
		<hr/>
	Totalt ca kr.	4 048 000

Projekterings- och tomtkostnader är här ej medräknade.

Kapaciteten på detta hus är mycket hög och torde ligga mellan 20—25 patienter per timme.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställes,
att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära en
utredning om att ett hälsocentrum av föreslagen typ måtte
uppföras på lämplig plats i eller i närheten av Stockholm.
Stockholm den 24 januari 1969

Per-Eric Ringaby (m)

Nancy Eriksson (s)

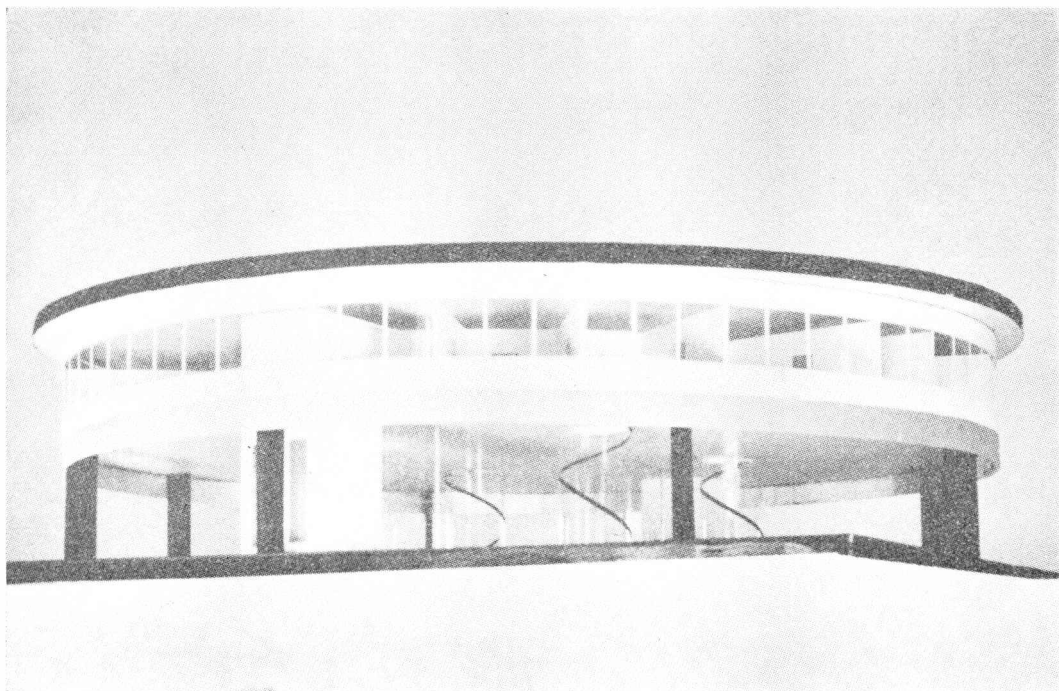
Erik Grebäck (cp)

i Stockholm

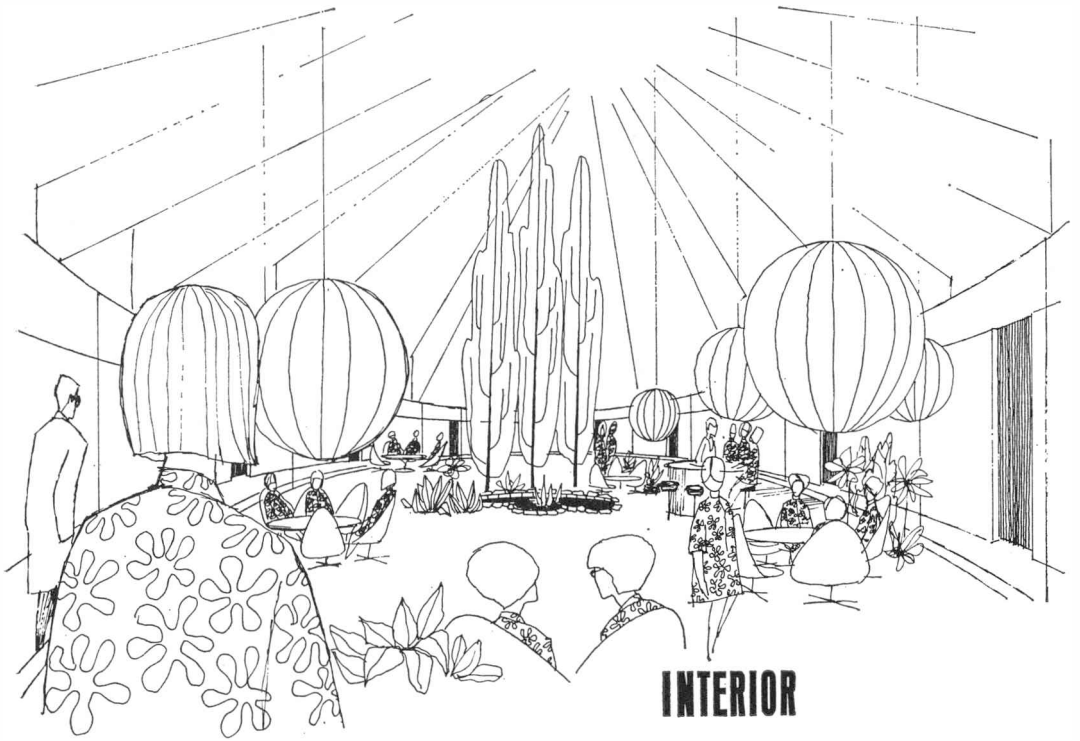

Bilagor 1—4

Bilaga 1

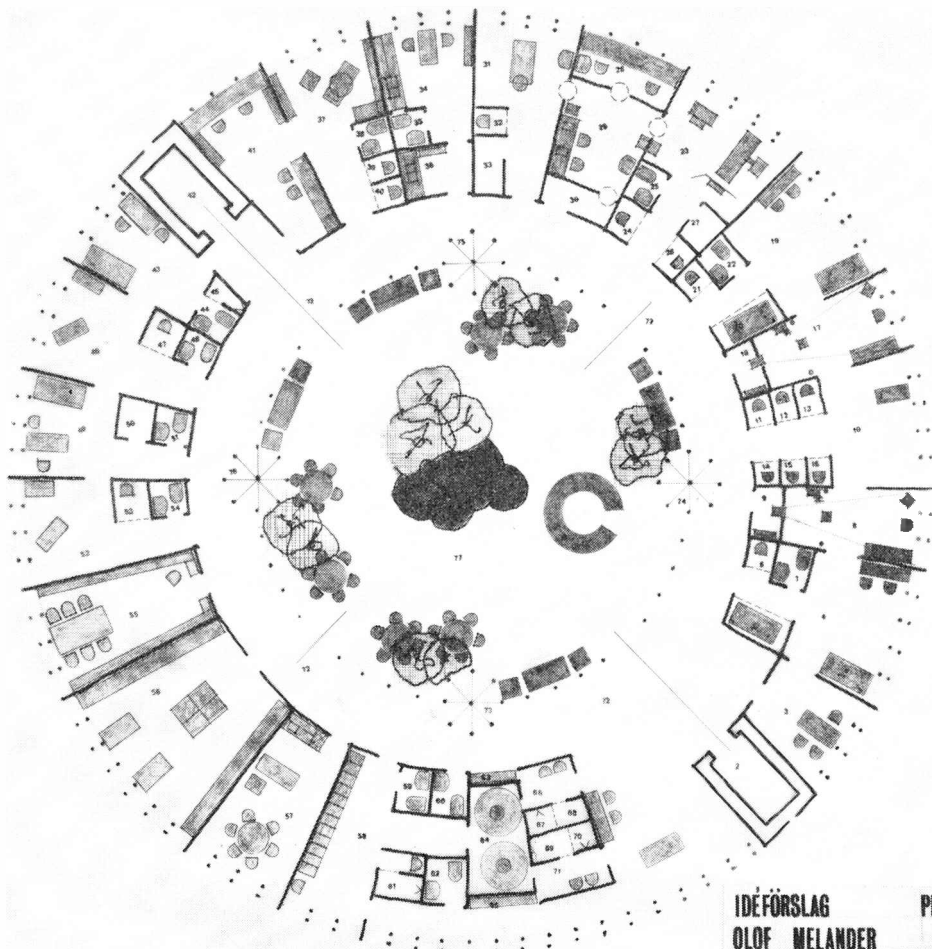

CANCER DETECTION CENTER

Bilaga 3

CANCER DETECTION CENTER

IDÉFÖRSLAG
OLOF MELANDER
CARL LEJDSTRÖM
PLAN
1967

